

Фаховий коледж
Приватного вищого навчального закладу
«Медико-Природничий Університет»
м. Миколаїв
СИЛАБУС

Навчальна дисципліна	Фармакологія
Освітньо-професійна програма	Фармація
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	І8 Фармація
Галузь знань	І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Очна
Рік навчання/семестр	II-III рік / 3,4, 5,6 семестри
Кількість кредитів ЄКТС/ Обсяг	Кредитів - 10 усього годин – 300 лекції – 60 практичні –130 самостійна робота – 110
Викладач IIII	Зоря Б.П.
Е-mail, контактний телефон викладача	direktoratkoledz@gmail.com ; 0975601883
Посилання на сайт	http://vnz-mpu.com.ua/
Консультації	За графіком впродовж навчального року
Анотація до курсу	<p>Навчальну програму з дисципліни «Фармакологія» складено для медичних закладів вищої освіти та ЗФПО за спеціальністю І8 «Фармація», відповідно до складових ОП «Фармація».</p> <p>Фармакологія — одна з базових наук, яка пов'язує всі фармацевтичні дисципліни з теоретичною та практичною медициною.</p> <p>Згідно з навчальним планом “Фармакологію” вивчають протягом чотирьох семестрів. У програму включено питання загальної та спеціальної фармакології, приділено увагу сучасній класифікації лікарських засобів, їх номенклатурі, фармакодинаміці, показанням та умовам раціонального застосування, побічній дії, протипоказанням.</p>
Мета та завдання курсу	<p>Метою вивчення є оволодіння теоретичними знаннями щодо визначення групової належності лікарських засобів, їх фармакокінетики, фармакодинаміки, проявів можливих побічних реакцій, симптомів передозування, заходів, що запобігають виникненню та сприяють усуненню небажаних реакцій, головних показань до призначення і взаємодії з іншими лікарськими засобами; набуття практичних навичок, зокрема виписування рецептів на лікарські препарати у різних лікарських формах відповідно до сучасних вимог; втілення набутих знань як</p>

у процесі навчання так і майбутньої фахової діяльності. Вивчення лікарських засобів здійснюється за алгоритмом:

- ✓ міжнародні непатентовані назви;
- ✓ торгові назви;
- ✓ фармакологічна група;
- ✓ механізм дії;
- ✓ фармакодинаміка (фармакологічні ефекти);
- ✓ показання до застосування та умови раціонального застосування;
- ✓ побічні ефекти;
- ✓ протипоказання;
- ✓ форма випуску препарату.

З метою формування фармакологічного мислення на практичних заняттях акцентується увага розв'язання проблемних завдань з моделюванням ситуацій наближених до професійної діяльності. Вивчаються питання взаємозаміни лікарських засобів безрецептурного відпуску та елементи фармацевтичної опіки.

Після вивчення курсу фармакології у студента повинні бути сформовані такі професійні компетенції:

- ✓ Знання класифікації лікарських засобів за фармакологічними групами.
- ✓ Знання аналогів та синонімів, показань та протипоказань, побічної дії, правил приймання препаратів.
- ✓ Уміння користуватися нормативними документами щодо застосування та зберігання ліків.
- ✓ Знання особливостей дії лікарських засобів і фармакотерапії в педіатрії та геронтології.
- ✓ Уміння застосовувати на практиці основні принципи фармацевтичної опіки.
- ✓ Спроможність консультувати з приводу застосування лікарських засобів.
- ✓ Уміння проводити фармакотерапевтичний аналіз рецепта.
- ✓ Уміння розраховувати вищі дози лікарських засобів для дітей та людей похилого віку.
- ✓ Уміння знаходити інформацію про нові лікарські засоби з використанням різних джерел інформації.

Після вивчення дисципліни студенти повинні знати:

– класифікацію та номенклатуру лікарських засобів; механізми дії, фармакодинаміку, показання, протипоказання, побічну дію, порівняльну характеристику лікарських засобів та умови раціонального їх застосування.

Студенти повинні вміти:

- перевіряти правильність виписаного рецепта;
- перевіряти дози отруйних та сильнодійних лікарських засобів у рецепті;
- працювати з міжнародною та торговою

номенклатурою лікарських засобів, розподіляти препарати за фармакологічними групами;

- знаходити в довідковій літературі нові лікарські засоби у відповідних фармакологічних групах та проводити їх порівняльну характеристику з відомими вітчизняними та зарубіжними аналогами;
- готувати інформацію про нові та традиційні лікарські засоби (номенклатура, фармакодинаміка та показання до застосування);
- проводити взаємозаміну лікарського препарату на аналогічний, дозволений до відпускання без рецепта лікаря;
- давати рекомендації хворим з раціонального застосування лікарських засобів (лікарська форма, шлях та режим введення та ін.);
- давати інформацію хворому про можливу побічну дію лікарського засобу;
- визначати протипоказання для призначення препарату з урахуванням його побічної дії;
- застосовувати на практиці основні принципи фармацевтичної опіки.

Студенти повинні бути поінформовані про:

- основні напрями розвитку фармакології;
- фармацевтичну безпеку деяких груп лікарських засобів;
- різні джерела інформації щодо сучасних лікарських засобів.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Фармакологія» у здобувача освіти будуть сформовані наступні компетентності:

Загальні:

ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК3. Здатність застосовувати на практиці принципи фармацевтичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності.

СК4. Здатність проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширення захворювань, популяризації здорового способу життя та покращення його якості.

СК12. Здатність відпускати споживачам лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.

СК13. Здатність надавати фармацевтичну допомогу (послугу) споживачам лікарських засобів та товарів аптечного асортименту.

• основні завдання навчальної дисципліни на досягнення результатів навчання:

РН6. Здійснювати професійну діяльність з урахуванням її значущості для здоров'я людини та напрямків розвитку фармації.

РН8. Дотримуватись принципів фармацевтичної етики та деонтології у професійній діяльності.

РН9. Пропагувати здоровий спосіб життя з метою збереження та відновлення фізіологічних і психологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності, поширювати інформацію щодо профілактики захворювань, небезпеки безвідповідального самолікування.

РН19. Реалізовувати (відпускати) лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.

PH20. Класифікувати лікарські засоби за фармакологічними групами, умовами зберігання та умовами відпуску з аптеки.		
PH21. Здатність розпізнавати загрозові для життя симптоми при зверненні в аптеку відвідувачів, які потребують обов'язкової консультації лікаря.		
Зміст курсу		
№ з/п	ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	Кількість годин
Семестр III. Розділ 1. Вступ. Загальна фармакологія з рецептурою		
1.	Тема 1. Вступ. Загальна фармакологія з рецептурою	4
Розділ 2. Спеціальна фармакологія. Лікарські засоби, що впливають на нервову систему		
2.	Тема 2. Лікарські засоби, що впливають на аферентну іннервацію	2
3.	Тема 3. Лікарські засоби, що впливають на еферентну іннервацію. Лікарські засоби, що діють у ділянці холінергічних синапсів	2
4.	Тема 4. Лікарські засоби, що впливають на еферентну іннервацію. Лікарські засоби, що діють у ділянці адренергічних синапсів.	2
5.	Тема 5. Лікарські засоби, що пригнічують центральну нервову систему	2
Семестр IV.		
6.	Тема 5. Лікарські засоби, що пригнічують центральну нервову систему	6
7.	Тема 6. Лікарські засоби, що збуджують центральну нервову систему	2
Семестр V. Розділ 3. Спеціальна фармакологія. Лікарські засоби, що впливають на різні органи та системи		
8.	Тема 7. Лікарські засоби, що впливають на функції органів дихання	2
9.	Тема 8. Лікарські засоби, що впливають на серцево-судинну систему	10
10.	Тема 9. Лікарські засоби, що впливають на функцію нирок	2
11.	Тема 10. Лікарські засоби, що впливають на міометрій	2
12.	Тема 11. Лікарські засоби, що діють на кровотворення, систему згортання крові та фібриноліз	4
Семестр VI. Розділ 4. Спеціальна фармакологія. Лікарські засоби, що впливають на тканинний обмін, імунітет. Засоби для лікування алергійних захворювань		
13	Тема 13. Гормональні та антигормональні препарати	2
14	Тема 14. Вітамінні препарати.	2
15	Тема 15. Лікарські засоби, що впливають на обмін речовин, імунітет. Лікарські засоби для лікування алергічних захворювань	4
Розділ 5. Спеціальна фармакологія. Лікарські засоби для лікування інфекційних захворювань		
16	Тема 16. Антисептичні та дезінфекційні засоби	2
17	Тема 17. Хіміотерапевтичні лікарські засоби	6
Розділ 6. Спеціальна фармакологія		
18	Тема 18. Протипухлинні лікарські засоби. Діагностичні лікарські засоби. Радіопротектори та засоби, що сприяють виведенню радіонуклідів	2
19	Тема 19. Ускладнення при лікуванні лікарськими засобами. Перша допомога при гострих отруєннях лікарськими засобами	2
	Усього:	60
№ з/п	ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	Кількість годин
Семестр III. Розділ 1. Вступ. Загальна фармакологія з рецептурою		
1.	Тема 1. Вступ. Загальна фармакологія з рецептурою	8
Розділ 2. Спеціальна фармакологія. Лікарські засоби, що впливають на нервову систему		
2	Тема 2. Лікарські засоби, що впливають на аферентну іннервацію	4
3	Тема 3. Лікарські засоби, що впливають на еферентну іннервацію. Лікарські засоби, що діють у ділянці холінергічних синапсів	6

4	Тема 4. Лікарські засоби, що впливають на еферентну іннервацію. Лікарські засоби, що діють у ділянці адренергічних синапсів.	6
Семестр IV		
5	Тема 5. Лікарські засоби, що пригнічують центральну нервову систему	10
6	Тема 6. Лікарські засоби, що збуджують центральну нервову систему	6
Семестр V. Розділ 3. Спеціальна фармакологія. Лікарські засоби, що впливають на різні органи та системи		
7	Тема 7. Лікарські засоби, що впливають на функції органів дихання	6
8	Тема 8. Лікарські засоби, що впливають на серцево-судинну систему	10
9	Тема 9. Лікарські засоби, що впливають на функцію нирок	4
10	Тема 10. Лікарські засоби, що впливають на міометрій	6
11	Тема 11. Лікарські засоби, що діють на кровотворення, систему згортання крові та фібриноліз	6
Семестр VI. Розділ 4. Спеціальна фармакологія. Лікарські засоби, що впливають на тканинний обмін, імунітет. Засоби для лікування алергійних захворювань		
12	Тема 13. Гормональні та антигормональні препарати	8
13	Тема 14. Вітамінні препарати.	10
14	Тема 15. Лікарські засоби, що впливають на обмін речовин, імунітет. Лікарські засоби для лікування алергічних захворювань	4
Розділ 5. Спеціальна фармакологія. Лікарські засоби для лікування інфекційних захворювань		
15	Тема 16. Антисептичні та дезінфекційні засоби	4
16	Тема 17. Хіміотерапевтичні лікарські засоби	20
Розділ 6. Спеціальна фармакологія		
17	Тема 18. Протипухлинні лікарські засоби. Діагностичні лікарські засоби. Радіопротектори та засоби, що сприяють виведенню радіонуклідів	4
18	Тема 19. Ускладнення при лікуванні лікарськими засобами. Перша допомога при гострих отруєннях лікарськими засобами	4
	Усього:	130
САМОСТІЙНА РОБОТА		
1.	Рецептура твердих та м'яких лікарських форм.	4
2.	Рецептура рідких та ін'єкційних лікарських форм	4
3.	Лікарські засоби, що впливають на аферентну іннервацію.	4
4.	Лікарські засоби, що впливають на еферентну іннервацію. Лікарські засоби, що діють у ділянці холінергічних синапсів	4
5.	Лікарські засоби, що впливають на еферентну іннервацію. Лікарські засоби, що діють у ділянці адренергічних синапсів	4
6.	Засоби для наркозу. Спирт етиловий. Снодійні засоби. Протисудомні засоби.	4
7.	Анальгетики	4
8.	Психотропні засоби пригнічувальної дії	3
9.	Лікарські засоби, що збуджують центральну нервову систему	4
10.	Лікарські засоби, що впливають на функції органів дихання	3
11.	Кардіотонічні лікарські засоби. Протиаритмічні лікарські засоби. Антиангінальні лікарські засоби	3
12.	Гіпохолестеринемічні лікарські засоби. Лікарські засоби, які впливають на мозковий кровообіг	3
13.	Антигіпертензивні лікарські засоби	3
14.	Лікарські засоби, що впливають на функцію нирок	3
15.	Лікарські засоби, що впливають на міометрій	3
16.	Лікарські засоби, що діють на кровотворення, систему згортання крові та	3

	фібриноліз.	
17.	Лікарські засоби, що впливають на апетит. Лікарські засоби, що регулюють секреторну функцію шлунка.	3
18	Лікарські засоби, які застосовують при порушенні секреції підшлункової залози. Гепатотропні лікарські засоби	3
19	Блювотні та протиблювотні лікарські засоби	3
20	Проносні та протипроносні лікарські засоби	3
21	Гормональні препарати гіпофіза Препарати гормону паразитоподібних залоз	3
22	Засоби, що впливають на функції щитоподібної залози. Гіпоглікемічні засоби Гормональні препарати кори надниркових залоз	3
23	Препарати жіночих статевих гормонів Препарати чоловічих статевих гормонів Анаболічні стероїдні засоби	3
24	Вітамінні препарати.	3
25	Лікарські засоби, що впливають на обмін речовин, імунітет. Лікарські засоби для лікування алергічних захворювань	3
26	Антисептичні та дезінфекційні засоби	3
27	Антибіотики	3
28	Синтетичні хімотерапевтичні засоби	3
29	Протитуберкульозні засоби.	3
30	Протисифілітичні засоби. Протипротозойні засоби	3
31	Противірибкові засоби Противгельмінтні засоби	3
32	Противірусні засоби	3
33	Противухлинні лікарські засоби. Діагностичні лікарські засоби. Радіопротектори та засоби, що сприяють виведенню радіонуклідів.	3
34	Ускладнення при лікуванні лікарськими засобами. Перша допомога при гострих отруєннях лікарськими засобами.	3
	Всього:	110
Пререквізити	Фармакологія як навчальна дисципліна базується на вивченні латинської мови, хімії, анатомії людини з основами фізіології, гігієни з основами мікробіології та інтегрується з цими дисциплінами.	
Постреквізити	Післядипломне навчання також закладає фундамент для подальшого засвоєння студентами знань та вмінь з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки за освітнім рівнем бакалавр.	
Методи навчання	За джерелами знань використовують методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, практичні заняття під керівництвом викладача, практична робота. За характером логіки пізнання використовуються методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.	
Засоби діагностики	При оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим методам контролю: <ul style="list-style-type: none"> • тестування (усне, письмове, комп'ютерне); • контроль виконання практичної роботи; • усне опитування; • усна співбесіда. 	
Засоби контролю	поточний контроль, підсумковий контроль (залік 4 семестр, іспит 6	

Перелік питань до іспиту

1. Рецепт, його структура та значення.
2. Правила виписування твердих лікарських форм (порошків, таблеток, драже, капсул).
3. Правила виписування м'яких лікарських форм (свічок, мазей, паст, лініментів).
4. Правила виписування рідких лікарських форм (настоянок, екстрактів, новогаленових препаратів, відварів, настоїв, мікстур, розчинів, лікарських форм для ін'єкцій).
5. Визначення фармакології як науки, її місце серед медичних та фармацевтичних наук. Значення фармакологічних знань для практичної діяльності фармацевта.
6. Фармакокінетика, її етапи.
7. Шляхи введення лікарських засобів в організм, їх порівняльна характеристика.
8. Фармакодинаміка, механізм дії ліків.
9. Види дії лікарських засобів.
10. Негативні види дії ліків, їх причини.
11. Комбінована дія ліків (синергізм, антагонізм).
12. Ендогенні фактори, що впливають на дію ліків. Їх характеристика.
13. Екзогенні фактори, що впливають на дію ліків. Їх характеристика.
14. Класифікація засобів, що впливають на ЦНС.
15. Класифікація засобів, що діють на аферентні нерви.
16. Місцевоанестезуючі засоби. Порівняльна характеристика, застосування при різних видах анестезії.
17. В'язучі, обволікальні та адсорбівні лікарські засоби. Механізм дії. Застосування.
18. Подразнювальні засоби. Фармакодинаміка, застосування.
19. Класифікація засобів, що діють на еферентні нерви.
20. Класифікація засобів, які діють у ділянці холінергічних синапсів.
21. М-холіноміметичні засоби. Механізм дії, фармакодинаміка, застосування, побічні дії.
22. Н-холіноміметики. Особливості дії. Застосування. Токсична дія нікотину. Шкідливість куріння. Засоби, які застосовуються для відвикання.
23. Антихолінестеразні засоби. Механізм дії. Фармакодинаміка. Застосування. Побічні дії.
24. Отруєння ФОС, невідкладна допомога при отруєнні.
25. М-холіноблокуючі засоби. Порівняльна характеристика засобів. Гостре отруєння атропіном. Невідкладна допомога.
26. Гангліоблокатори. Фармакодинаміка, застосування, побічні дії.
27. Міорелаксанти. Механізм дії, фармакодинаміка, застосування.
28. Класифікація засобів, які діють у ділянці адренергічних синапсів.
29. Альфа-адреноміметики. Механізм дії, фармакодинаміка, застосування, побічні дії, порівняльна характеристика засобів.
30. β -адреноміметики. Механізм дії, фармакодинаміка, застосування, побічні дії, порівняльна характеристика засобів.
31. α , β -адреноміметики. Механізм дії, фармакодинаміка, застосування, побічні дії, порівняльна характеристика засобів.
32. α -адреноблокатори. Механізм дії, фармакодинаміка, застосування, побічні дії, порівняльна характеристика засобів.
33. β -адреноблокатори. Механізм дії, фармакодинаміка, застосування, побічні дії, порівняльна характеристика засобів.
34. Механізм дії, фармакодинаміка, застосування, побічні дії симпатолітиків.
35. Класифікація засобів, що діють на ЦНС.
36. Засоби для інгаляційного наркозу. Їх фармакологічна характеристика.
37. Засоби для неінгаляційного наркозу. Їх фармакологічна характеристика.
38. Спирт етиловий. Місцева та резорбтивна дія. Застосування в медичній та фармацевтичній практиці.
39. Гостре отруєння спиртом етиловим. Невідкладна допомога. Хронічне отруєння (алкоголізм).

Лікування.

- 40.Снодійні засоби. Їх фармакологічна характеристика. 41.Порівняльна характеристика засобів для лікування епілепсії. 42.Порівняльна характеристика протипаркінсонічних засобів.
- 43.Наркотичні анальгетики. Механізм дії, порівняльна характеристика препаратів, побічні дії. Отруєння морфіном, невідкладна допомога при гострому отруєнні.
- 44.Порівняльна характеристика нестероїдних призапальних засобів, побічні дії.
- 45.Класифікація психотропних засобів.
- 46.Седативні засоби. Фармакодинаміка, застосування, побічні дії бромідів.
- 47.Транквілізатори. Їх фармакологічна характеристика. 48.Нейролептики. Фармакодинаміка, застосування, побічні дії. 49.Фармакологічна характеристика антидепресантів.
- 50.Механізм дії, фармакодинаміка, застосування, побічні дії ноотропних засобів.
- 51.Порівняльна характеристика психостимуляторів.
- 52.Фармакодинаміка, застосування загальнотонізуючих засобів. 53.Фармакологічна характеристика аналептиків.
- 54.Класифікація протикашльових та відхаркувальних засобів. 55.Порівняльна характеристика протикашльових засобів.
- 56.Порівняльна характеристика відхаркувальних засобів.
- 57.Засоби для лікування бронхіальної астми.
- 58.Загальна характеристика серцевих глікозидів. Класифікація. Особливості дії. Застосування при гострій серцевій недостатності.
- 59.Гостре отруєння серцевими глікозидами. Невідкладна допомога. 60.Порівняльна характеристика антиаритмічних засобів.
- 61.Фармакологічна характеристика антиангінальних засобів. 62.Класифікація гіпотензивних засобів.
- 63.Порівняльна характеристика засобів для лікування атеросклерозу. 64.Засоби, що застосовуються при інфаркті міокарда.
- 65.Порівняльна характеристика засобів, що покращують мозковий кровообіг.
- 66.Класифікація сечогінних засобів за механізмом дії.
- 67.Застосування інгібіторів АПФ та сечогінних засобів у лікуванні гіпертонічної хвороби.
- 68.Засоби, які гальмують утворення конкрементів та полегшують їх виділення з сечею. Застосування їх у лікуванні подагри та сечокам'яної хвороби.
- 69.Класифікація маткових лікарських засобів.
- 70.Порівняльна характеристика маткових засобів.
- 71.Засоби для лікування гіпохромних та гіперхромних анемій, їх фармакодинаміка та побічні дії.
- 72.Фармакологічна характеристика засобів, що зменшують зсідання крові, фібриноліз та агрегацію тромбоцитів.
- 73.Порівняльна характеристика коагулянтів та антифібринолітичних засобів.
- 74.Засоби, що впливають на апетит, механізм дії, фармакодинаміка, застосування, побічні дії.
- 75.Засоби, що призначаються при недостатній секреції залоз шлунка. Порівняльна характеристика ферментних препаратів.
- 76.Засоби, що застосовуються при надмірній секреції залоз шлунка. Класифікація, порівняльна характеристика окремих препаратів.
- 77.Блювотні та протиблювотні засоби, їх застосування.
- 78.Засоби для лікування гострого та хронічного панкреатиту. Їх фармакодинаміка та побічні дії.
- 79.Фармакологічна характеристика гепатотропних засобів.
- 80.Класифікація проносних засобів.
- 81.Порівняльна характеристика проносних засобів.

Перелік питань до заліку

1. Препарати гормонів передньої та задньої долей гіпофіза, їх фармакодинаміка, застосування та побічні дії.
2. Характеристика засобів для корекції функції щитоподібної залози.

3. Гіпоглікемічні засоби та їх застосування при різних формах тяжкості цукрового діабету.
4. Порівняльна характеристика препаратів глюкокортикостероїдів для перорального та парентерального застосування.
5. Порівняльна характеристика препаратів глюкокортикостероїдів для зовнішнього застосування.
6. Дезоксикортикостерону ацетат. Дія на водно-мінеральний обмін. Застосування, побічні дії.
7. Порівняльна характеристика препаратів чоловічих статевих гормонів.
8. Анаболічні стероїдні препарати, фармакодинаміка, застосування, побічні дії.
9. Препарати естрогенів та гестагенів, фармакодинаміка, застосування, побічні дії.
10. Пероральні гормональні контрацептивні засоби. Характер дії. Застосування.
11. Порівняльна характеристика препаратів водорозчинних вітамінів.
12. Порівняльна характеристика препаратів жиророзчинних вітамінів та вітаміноподібних засобів.
13. Класифікація протиалергічних засобів. Порівняльна характеристика антигістамінних засобів.
14. Біогенні стимулятори та ферментні препарати, їх фармакодинаміка та застосування.
15. Імуностимулятори. Імунодепресанти. Особливості дії. Застосування.
16. Плазмозамінні рідини та засоби для парентерального харчування. Фармакодинаміка, застосування.
17. Класифікація антисептичних та дезінфекційних засобів.
18. Відмінність між антисептичними та дезінфекційними засобами. Порівняльна характеристика засобів, що містять йод, окисників, солей важких металів. Гостре отруєння солями ртуті, невідкладна допомога.
19. Порівняльна характеристика барвників, похідних нітрофурану, альдегідів з групи антисептичних та дезінфекційних засобів.
20. Класифікація хіміотерапевтичних засобів. Принципи хіміотерапії.
21. Фармакологічна характеристика похідних нітрофурану, 8-оксихіноліну, 4-хінолону, нафтиридину, фторхінолонів.
22. Класифікація сульфаніламідних засобів, спектр протимікробної дії, принципи дозування, застосування та побічні дії.
23. Класифікація антибіотиків за хімічною структурою, спектром дії та за механізмом дії. Принципи раціонального призначення антибіотиків.
24. Класифікація, фармакологічна характеристика β -лактамних антибіотиків.
25. Фармакологічна характеристика тетрациклінів, макролідів та хлорамфеніколів.
26. Класифікація та фармакологічна характеристика протитуберкульозних препаратів. Застосування антибіотиків з групи аміноглікозидів у лікуванні туберкульозу.
27. Протисифілітичні засоби. Класифікація, фармакодинаміка окремих препаратів та їх побічні дії.
28. Фармакологічна характеристика засобів для лікування амебіазу, лямбліозу, трихомонозу та лейшманіозу.
29. Протималярійні препарати. Їх застосування для лікування малярії та профілактики.
30. Класифікація, механізми дії антигельмінтних засобів. Особливості застосування при різних формах гельмінтозів.
31. Протимікозні засоби. Загальна характеристика. Класифікація, застосування при різних видах мікозів.
32. Фармакологічна характеристика противірусних засобів.
33. Класифікація засобів для лікування онкологічних захворювань, фармакодинаміка, побічні дії.
34. Діагностичні засоби. Їх застосування.
35. Радіопротектори та засоби, що сприяють виведенню радіонуклідів. Механізм дії, застосування.
36. Ускладнення фармакотерапії. Причини їх виникнення. Профілактика ускладнень.
37. Загальні принципи невідкладної терапії при гострих отруєннях.
38. Антидотна терапія.

Політика курсу

Навчальна дисципліна «Фармакологія» є обов'язковою для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми «Фармація» спеціальності І8 Фармація.

Політика курсу базується на виконанні у повному обсязі навчальної програми курсу, відпрацюванні пропущених занять, виконанні самостійних завдань, академічній доброчесності. Присутність на всіх заняттях є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків за поважною причиною).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролів результатів без використання зовнішніх джерел інформації; самостійне виконання індивідуальних завдань та посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

Дотримання правил внутрішнього розпорядку коледжу, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі здобувачами та викладачами.

Політика оцінювання курсу

Поточна успішність із гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін, що викладаються здобувачам фахової передвищої освіти Фахового коледжу ПВНЗ «Медико-Природничий Університет» для об'єктивного вимірювання навчальних досягнень застосовуються такі види шкал оцінювання: 200-бальна шкала та традиційна 4-бальна шкала.

Бали з навчальних дисциплін конвертуються у традиційну 4-бальну шкалу: «5» – від 180 до 200 балів; «4» – від 150 до 179 балів; «3» – від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати здобувач освіти; «2» – нижче мінімальної кількості балів.

Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».

Поточний контроль – здійснюється під час практичних занять, а також шляхом відпрацювання заборгованостей і незадовільних оцінок, проведення індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль – залік у 4 і іспит у 6 семестрі.

Поточний контроль – здійснюється під час практичних занять, а також шляхом відпрацювання заборгованостей і незадовільних оцінок, проведення індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль – іспит у 4 і 6 семестрі.

1. Оцінка "ВІДМІННО" виставляється студенту, який:

- грамотно та твердо засвоїв програмний матеріал;
- повно та логічно викладає знання та розуміння механізму дії ліків, модулює можливу їх побічну дію;
- вміє обґрунтувати практичну значимість фармакодинаміки та фармакокінетики лікарських засобів;
- не відчуває утруднення при видозміні питання;
- дає повну та ґрунтовну відповідь при вирішенні ситуаційних задач;
- впевнено орієнтується у лікарських препаратах;
- чітко володіє практичною навичкою виписування рецептів, безпомилково виписує лікарські препарати в різних лікарських формах.

2. Оцінка "ДОБРЕ" виставляється студенту, який:

- добре знає програмний матеріал та грамотно викладає його;
- не допускає суттєвих неточностей при характеристиці дії ліків;
- твердо орієнтується у механізмах дії лікарських засобів, у показаннях та протипоказаннях до їх застосування;
- добре знає лікарські препарати;
- вміє застосовувати теоретичні знання при вирішенні ситуаційних задач;
- добре володіє навичкою виписування рецептів.

3. Оцінка "ЗАДОВІЛЬНО" виставляється студенту, який:

- має знання тільки основного матеріалу, не володіє його деталями;
- допускає неточності при викладі матеріалу, узагальнено характеризує фармакодинаміку ліків;
- недостатньо знає лікарські препарати;

- відчуває утруднення при вирішенні ситуаційних задач;
 - недостатньо володіє практичною навичкою виписування рецептів.
5. Оцінка "НЕЗАДОВІЛЬНО" виставляється студенту, який:
- не знає значної частини програмного матеріалу;
 - допускає суттєві помилки при характеристиці дії ліків;
 - не знає лікарських препаратів;
 - невірно вирішує ситуаційні задачі;
 - допускає грубі помилки при виписуванні рецептів.

Конвертація балів ЄКТС у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
від 180 до 200 балів	«5»
від 150 до 179 балів	«4»
від 149 до 70 балів (мінімальної кількості балів), яку повинен набрати студент	«3»
від 69 і менше кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180 – 200	A	відмінно	зараховано
165 - 179	B	добре	
150 - 164	C		
135 - 149	D		
120 - 134	E	задовільно	
70 - 119	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 - 69	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

- Ф.Г. Філак, В.І. Грига., Фармакологія: навчальний посібник. ДВНЗ «Ужгородський національний університет». - ФОП Сабов А.М., 2022 –107 с.
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/51202/1/%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%B0%D0%BA%20%D0%A4.%D0%93.%2C%20%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%B0%20%D0%92.%D0%86.%20%D0%A4%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>
- Пилипчук В. В., Шуляк Н. С. Загальна рецептура: навч. посіб. / КЗВО «Волинський медичний інститут». Луцьк, 2022. 91 с.
<https://libvmi.volyn.ua/sites/default/files/2024-11/%D0%97%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0.pdf>
- Навчально-методичний посібник до практичних занять з фармакології для студентів 3 курсу медичних факультетів / Я.В.Рожковський, П.Б. Антоненко, [та ін.]. — Одеса : Одес. нац. мед. унт, 2023.- 176 с.
<https://resource.odmu.edu.ua/chair/download/180231/wrAiW1r2rSOBRtu6QAkSA/%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7%D0%90%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%9E->

<https://nklad.org.ua/wp-content/uploads/pdf/godovan-ukr-book.pdf>

4. Нековаль І.В., Казанюк Т.В. Фармакологія: підручник. Київ: ВСВ «Медицина», 2011 – 520 с.
<https://nklad.org.ua/wp-content/uploads/pdf/godovan-ukr-book.pdf>

5. С.Ю. Штриголь, І.М. Риженко, К.Г. Щокіна. Фармакологія: навчально-методичний посібник з позааудиторної та аудиторної роботи здобувачів вищої освіти. – Харків : Вид-во НФаУ, 2023. – 277 с.

https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/%D0%A4%D0%90%D0%A0%D0%9C%D0%90%D0%9A%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%AF_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-1.pdf

Додаткова

1. В. В. Годован. Фармакологія в рисунках і схемах. - Вінниця : Нова Книга, 2019. – 464 с.
<https://nklad.org.ua/wp-content/uploads/pdf/godovan-ukr-book.pdf>

2. Державна Фармакопея України. - 2-е вид.- Доповнення 8. Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2025. 452 с.
https://moz.gov.ua/storage/uploads/8a678585-1d8a-43b4-8902-187b4d9756d9/dn_1005_20062025_dod.pdf

3. Державна фармакопея України. 2-е видання (ДФУ 2.0). Х., 2016.

4. Дроговоз С.М., Дроговоз В.В. Загальна фармакологія. Довідник. Електронний ресурс Харків, 2018 – 107 с.

<https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/%D0%A4%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%BE-%D1%83%D0%BA%D1%80.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Державний реєстр лікарських засобів України

<http://www.dr.lz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument>

2. Фармацевтична енциклопедія <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/>

3. Журнал «Фармакологія та лікарська токсикологія»

<https://www.pharma-j.org.ua/index.php/pharmtox-j>

4. <https://medical-club.net/prilozhenija-po-farmakologii/>

5. <https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/%D0%A4%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%BE-%D1%83%D0%BA%D1%80.pdf>

6. <https://library.gov.ua/>